

Handelingskader Noodverordening COVID-19 veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

1) *Inleiding*

In Nederland, maar ook wereldwijd, is er een uitbraak van het coronavirus. Ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid worden er maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

Op donderdag 12 maart 2020 heeft het kabinet de opdracht gegeven dat alle evenementen en bijeenkomsten met meer dan honderd personen in heel Nederland worden afgelast. Zondag 15 maart heeft het kabinet aanvullende maatregelen genomen in de aanpak van het coronavirus. Scholen en kinderdagverblijven sluiten tot en met maandag 6 april 2020. Datzelfde geldt vanaf zondag 15 maart 18.00 uur ook voor eet- en drinkgelegenheden, sexclubs, sport- en fitnessclubs, sauna's en coffeeshops. Uitgezonderd van de opdracht zijn hotels, thuisbezorgde maaltijden en catering. Op maandag 16 maart is op de aanwijzing een aanvulling gekomen. Bezorgen en afhalen (kopen en meenemen) blijft mogelijk in eet- en drinkgelegenheden. Daarnaast kunnen coffeeshops openblijven voor bestellingen die afgehaald worden.

De verwachting is dat het overgrote deel van de ondernemers zich hieraan zal houden maar dat een kleine minderheid zich mogelijk onttrekt aan deze maatregel. De minister heeft aan de Voorzitter van de Veiligheidsregio de opdracht gegeven om de maatregelen tot uitvoering te brengen onder gebruikmaking van de bevoegdheden van de voorzitter van de Veiligheidsregio op het terrein van de openbare orde en veiligheid.

In verband met deze crisis heeft de voorzitter van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond besloten om ten behoeve van de crisisbeheersing ingevolge artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's alle in dat artikel genoemde bevoegdheden van de tot de regio behorende burgemeesters over te nemen. Daartoe behoort ook de bevoegdheid om in geval van oproerige beweging, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, algemeen verbindende voorschriften te geven die ter handhaving van de openbare orde of ter beperking van gevaar nodig zijn (artikel 176, eerste lid, Gemeentewet). De voorzitter van de veiligheidsregio heeft van deze bevoegdheid gebruik gemaakt door het afkondigen van een noodverordening op 17 maart 2020 waarin de genoemde maatregelen en de opdracht van het Rijk juridisch zijn uitgewerkt.

Ten uitvoer van de afgekondigde noodverordening COVID-19 VRR hanteert de Voorzitter bestuursrechtelijke handhaving naast strafrechtelijk handhaving. De voorzitter bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie, alsmede ambtenaren en buitengewoon opsporingsambtenaren die door gemeenten in de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond zijn aangewezen en bevoegd zijn om toezicht te houden op de naleving van de Algemene plaatselijke verordeningen.

Onderstaand volgt een handelingskader.

2) *Handhaving verboden noodverordening*

2.1 *samenkomsten van >100 personen*

Op grond van de noodverordening is het verboden om samenkomsten en vermakelijkheden (zowel voor het publiek toegankelijk als in besloten sfeer) van meer dan 100 personen te laten

plaatsvinden, te (laten) organiseren dan wel te laten ontstaan, dan wel aan dergelijke samenkomsten deel te nemen.

Onder samenkomsten wordt in ieder geval verstaan:

- Evenementen
- Besloten (huwelijks)feesten
- musea, theaters, concertzalen en speelautomatenhallen
- Markten

Het verbod ziet niet op de dagelijkse gang van zaken in het openbaar vervoer en in gebouwen en bijbehorende erven van overheidsinstellingen en zorginstellingen.

Handhavingslijn

- Organisatoren leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid; burgemeesters doen dringend beroep op organisatoren om hier gehoor aan te geven;
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een waarschuwing aan de organisator gegeven om het aantal aanwezige personen te verminderen of de samenkomst af te gelasten;
- Indien geen gehoor wordt gegeven aan de waarschuwing, wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door middel van beëindiging van de samenkomst. (Op grond van 172 Gemeentewet is de voorzitter van de veiligheidsregio bevoegd overtredingen van de noodverordening die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen.) Ook wordt proces-verbaal opgemaakt op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie

2.2 eet- en drinkgelegenheden, sport- en fitnessclubs, sauna's, seksinrichtingen en coffeeshops

Op grond van de noodverordening is het tevens verboden om een van de volgende inrichtingen geopend te houden:

- Alle eet- en drinkgelegenheden waar ter plaatse eten en drinken wordt verkocht en genuttigd moeten sluiten. Ook eet- en drinkgelegenheden van (woon)warenhuizen, shoppingcenters, grote supermarkten of andere winkels moeten sluiten. Inrichtingen waar niet langer ter plaatse gekochte eten of drinken wordt genuttigd, kunnen openblijven. Dat geldt ook voor afhaallocaties zonder zitgelegenheid. Thuisbezorging en catering blijft mogelijk. Bedrijfskantines en bedrijfscatering en inrichtingen in hotels ten behoeve van de hotelgasten zijn uitgezonderd van het verbod.
- Coffeeshops behalve als afhaalfunctie.
- Seksinrichtingen en seksbioscopen, waaronder ook raamprostitutie
- Sauna's, hammam, beauty farms, badhuizen, spa's etc
- Sport- en fitnessclubs (sportaccommodaties en sportinrichtingen), waaronder zwembaden, sporthallen en sportvelden

Handhavingslijn

- Ondernemers leven het verbod na op basis van eigen verantwoordelijkheid; burgemeesters doen dringend beroep op organisatoren om hier gehoor aan te geven.
- Bij niet naleving van het verbod, wordt een dringend beroep op de overtreder gedaan om de inrichting te sluiten.

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

- Sluit de gelegenheid niet, dan wordt PV opgemaakt met daarin een transactievoorstel op grond van artikel 443 Wetboek van Strafrecht met een boete van de tweede categorie en wordt overgegaan tot handhaving van de noodverordening door feitelijke beëindiging van de overtreding (172 lid 2 Gemeentewet).
- Bij herhaalde overtreding dan wordt overgegaan tot sluiting (dichttimmeren) door de voorzitter van de Veiligheidsregio op grond van artikel 174 Gemeentewet danwel op grond van een noodbevel (175 Gemeentewet).

2.3 Demonstraties op grond van de Wom

Specifieke aanvullende uitgangspunten inzake demonstraties

- De individuele deelnemer van een demonstratie, heeft in de eerste plaats een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om zijn of haar gezondheid.
- Daarnaast heeft de organisatie van de demonstratie een verantwoordelijkheid voor de gezondheid voor de deelnemers van de demonstratie.

In het kader van de bestrijding van de pandemie, neemt de lokale overheid daar bovenop ook maatregelen. Daarbij geldt dat;

- de landelijke richtlijnen leidend zijn;
- het recht om te demonstreren een grondrecht is;
- demonstreren een essentieel onderdeel is van een democratische rechtstaat;

handhavingslijn

- Demonstraties met minder dan 100 deelnemers zijn toegestaan, waarbij de deelnemers verzocht wordt een afstand ten opzichte van elkaar te hanteren van 1,5 meter
- Demonstraties met meer dan 100 deelnemers zijn niet toegestaan. Het handelingskader is in dat geval als volgt:
 - o organisator er op wijzen dat demonstraties met meer dan 100 deelnemers niet zijn toegestaan. Organisator verzoeken om de demonstratie af te schalen naar minder dan 100 deelnemers of verzoeken de demonstratie te beëindigen
 - o indien geen gehoor wordt gegeven hieraan, dan kan voorzitter veiligheidsregio besluiten om de demo te beëindigen op grond van artikel 7 Wom.
 - o politie maakt kenbaar dat de manifestatie is beëindigd en dat men uiteen moet gaan (waarschuwing).
 - o handhaven indien opdracht niet wordt opgevolgd (lees: demo gaat door) (strafbaarstelling in art. 11 Wom)
 - o Opdracht tot beëindiging van de voorzitter van de veiligheidsregio vastleggen in mutatie/pv van de politie. De vordering vastleggen in mutatie/pv van de politie.

3) Uitgangspunten

Voor de concrete handhaving van de noodverordening gelden de volgende uitgangspunten:

- De bestrijding van de pandemie vereist vergaande maatregelen waarbij het belang van de gezondheid prevaleert boven het belang van onderdelen van de economie;
- Een geconstateerde overtreding dient direct ongedaan gemaakt te worden; de toezichthouder geeft hiertoe aanwijzing en desgewenst beveelt tot stopzetting en ongedaanmaking;

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

- Een overtreding van de noodverordening is een strafbaar feit; de Officier van Justitie gaat in beginsel over de opsporing en handhaving van strafbare feiten;
- Handhaving is in beginsel reactief en start nadat melding is gedaan van een overtreding of als sprake is van een heterdaad constatering;
- Operationalisering van de handhaving van de noodverordening is een gezamenlijke opdracht van de veiligheidsregio. Degene die constateert (via melding of eigen waarneming) is verantwoordelijk voor de handhaving en de afstemming hierover met de partners;
- Bij beperkte capaciteit ligt de prioriteit bij ernstige overtredingen en/of ernstige gezondheidsrisico's;
- De handhaving richt zich op de eigenaar en in beginsel niet op personeel en/of de gasten;
- De handhaving is gefaseerd en in eerste instantie niet gericht op aanhouding, maar op het beëindigen van de overtreding;
- Bij niet naleving van de noodverordening, is sluiting van de gelegenheid het ultimatum remedium.

4) Communicatie

Middels de communicatie van de Veiligheidsregio over de noodverordening worden de doelgroepen geïnformeerd over de noodverordening, de medische noodzaak hiervan en de gevolgen van het overtreden (boete en uiteindelijk sluiting) hiervan.